

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказом Інституту проблем моделювання
в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України
від 31 грудня 2025 р. № 28

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок визначення академічної різниці та
перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін)
в Інституті проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення регламентує процедуру визначення академічної різниці, її складання та перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін для осіб, які:

- переводяться до аспірантури Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України (далі – Інститут) з інших вищих навчальних закладів (наукових установ);
- поновлюються на навчання в Інституті після відрахування;
- продовжують навчання в Інституті після академічної відпустки, стажування або залишені на повторний курс навчання.

1.2. Академічна різниця – це перелік дисциплін чинного навчального плану, які особа, що переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання відповідно до п. 1.1 цього Положення, не вивчала або вивчала не в повному обсязі (менше 80% обсягу навчальної дисципліни, передбаченої чинним навчальним планом підготовки аспірантів в Інституті).

Академічна різниця виникає як наслідок наявності академічних розбіжностей навчальних планів (перелік дисциплін, що не вивчалися) та академічних розбіжностей з навчальних дисциплін (перелік дисциплін, що вивчалися не в повному обсязі). Академічною різницею не вважають дисципліни вільного вибору студента та форма підсумкового контролю (екзамен/залік).

Академічна розбіжність з навчальної дисципліни – це розбіжність за обсягом (менша кількість навчальних годин), або за змістом дисципліни, за якою особа атестована раніше, та відповідної дисципліни чинного навчального плану. Мінімальна різниця в обсязі дисциплін, яка викликає академічну розбіжність, – 0,5 кредиту.

1.3. Зміну назви навчальної дисципліни без зміни її обсягу, форми підсумкового контролю та змісту дисципліни академічною розбіжністю з дисципліни не вважають, і вона може бути перезарахованою (зарахованою) відповідальним за викладання дисципліни в Інституті.

1.4. Навчальні дисципліни перезараховують (зараховують) за заявою аспіранта (додатки 1, 2) на підставі академічної довідки, сертифіката або іншого відповідного документу, виданого закладом вищої освіти (науковою установою), які мають право на провадження освітньої діяльності за відповідним рівнем вищої освіти.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

2.1. Визначення академічної різниці з навчальних дисциплін здійснюється відповідальним за викладання дисциплін в Інституті і має тривати не більше одного робочого тижня.

2.2. Особа, яка переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання в аспірантурі Інституту, ліквідує академічну різницю зазвичай до початку навчання (до початку відповідного семестру).

2.3. Кількість підсумкових форм контролю з дисциплін, які складають академічну різницю, зазвичай не повинна перевищувати 10 контрольних одиниць (заліки, диференційовані заліки, екзамени).

Якщо з навчальної дисципліни, що є в академічній різниці, передбачено складання декількох звітностей, то академічну різницю з такої дисципліни ліквідують у формі звітності (контролю), що є вищою.

2.4. Основною формою оволодіння навчальним матеріалом під час ліквідації академічної різниці є самостійна робота.

Особі, яка переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання в аспірантурі Інституту, з метою сприяння успішній ліквідації нею академічної різниці заступник директора з наукової роботи, завідувач аспірантурою, відповідальні за викладання відповідних дисциплін, надають потрібну консультативно-роз'яснювальну допомогу.

2.5. Завідувач аспірантурою та відповідальні за викладання відповідних дисциплін надають потрібні навчально-методичні вказівки та рекомендації для самостійної роботи, забезпечують достатній рівень консультативної допомоги та об'єктивний підсумковий контроль знань осіб, які ліквідують академічну різницю.

3. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ (ЗАРАХУВАННЯ) НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Заяви про перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін подають особи, які навчаються в аспірантурі Інституту, відповідальному за організацію роботи аспірантури Інституту до початку формування їх індивідуальних навчальних планів.

3.2. Особа, відповідальна за організацію роботи аспірантури Інституту, скеровує заяву директору та відповідальному за викладання відповідної дисципліни, які можуть прийняти рішення про перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін на підставі мотивованого висновку експертної комісії про наявність чи відсутність академічних розбіжностей з дисциплін, яку створюють, якщо:

- назва навчальної дисципліни, яку особа вивчала раніше, збігається з назвою дисципліни навчального плану підготовки аспірантів в Інституті;

- загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС) навчальної дисципліни, яку особа вивчала раніше, становить не менше 80% обсягу навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки аспірантів в Інституті;

- кілька навчальних дисциплін, які особа вивчала раніше, загалом відповідають одній навчальній дисципліні, передбаченій навчальним планом підготовки аспірантів в Інституті;

- одна навчальна дисципліна, яку особа вивчала раніше, за змістом та обсягом відповідає кільком навчальним дисциплінам, передбаченим навчальним планом підготовки аспірантів в Інституті.

3.3. Експертна комісія формується наказом директора Інституту у складі заступника директора з наукової роботи, ученого секретаря, завідувача аспірантурою та відповідального за викладання дисципліни в Інституті.

Експертна комісія розглядає заяву про перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін, вивчає надані особою документи про раніше здобуту освіту, порівнює програми навчальних дисциплін та надає мотивований висновок до аспірантури Інституту щодо:

- можливості перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін;

- наявності академічних розбіжностей з дисциплін та потреби додаткової атестації з окремих тем;

- неможливості перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін.

Термін, упродовж якого розглядають документи та приймають рішення щодо перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін, не повинен перевищувати десяти днів.

3.4. Рішення про перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін приймають, якщо:

- в разі порівняння чинного навчального плану спеціальності та поданих особою документів назви навчальних дисциплін ідентичні або мають незначну стилістичну відмінність;

- назви навчальних дисциплін відрізняються, але у навчальних програмах дисциплін збігаються змістова частина та вимоги до знань, умінь і навичок аспіранта;

- загальний обсяг годин, відведених для вивчення нормативної дисципліни, не менший, ніж передбачений затвердженою у встановленому порядку освітньо-науковою програмою.

3.5. У разі перезарахування (зарахування) навчальної дисципліни її кредитний вимір має відповідати кредитному виміру цієї дисципліни в чинному навчальному плані спеціальності, в цьому разі залишаються незмінними раніше здобута оцінка навчальних досягнень особи.

Під час переведення та поновлення осіб, навчальні досягнення яких не оцінювали за 100-бальною шкалою, одержані ними оцінки переводять у 100-бальну шкалу за відповідними мінімальними значеннями чинної в Інституті 100-бальної шкали оцінювання.

Якщо навчальні досягнення особи з вивченої дисципліни були оцінені кількома оцінками, то в разі перезарахування (зарахування) такої навчальної дисципліни виставляють середню зважену оцінку отриманих особою відповідних оцінок.

3.6. Особа має право відмовитися від перезарахування (зарахування) навчальної дисципліни, якщо її не влаштовує отримана раніше оцінка, та скласти її як академічну різницю або вивчати повторно.

3.7. Аспірантам, які залишені на повторне навчання, можуть бути перезараховані (зараховані) дисципліни, з яких за результатами підсумкового контролю знань вони мали оцінку не нижче «добре» або «зараховано».

3.8. Аспірантам, які переводяться на навчання до Інституту з іншого вищого навчального закладу (наукової установи), формування блоку навчальних дисциплін за вибором студента, може здійснюватися (за їхнім бажанням) із зарахуванням раніше вивчених ними навчальних дисциплін, що не передбачені навчальним планом підготовки аспірантів в Інституті.

Навчальні дисципліни зараховують спільним рішенням заступника директора з наукової роботи, відповідального за викладання дисципліни та гаранта освітньої програми з відповідної спеціальності зі збереженням загального річного обсягу кредитів ЄКТС (годин) та з урахуванням структурно-логічної схеми підготовки фахівців.

4. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

4.1. Оформлення документів щодо перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін здійснює особа, відповідальна за організацію роботи аспірантури Інституту, до якої надійшла відповідна заява від особи, яка переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання в аспірантурі Інституту.

4.2. Академічну довідку, сертифікат або інший відповідний документ, що засвідчує обсяг отриманих аспірантом знань, заяву про перезарахування (зарахування) навчальних

дисциплін разом з рішенням (мотивованим висновком) експертної комісії чи відповідального за викладання дисципліни підшивають до особової справи аспіранта.

4.3. До індивідуального плану аспіранта вносять записи про перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін (результати складання заліків та екзаменів), які засвідчують підписом заступника директора з наукової роботи, та зазначають назву документа, на підставі якого проведено перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін, номер, дату видачі та назву закладу вищої освіти (наукової установи), що його видав.

Оцінки виставляють за чинною в Інституті шкалою оцінювання.

4.4. Результати ліквідації академічної різниці фіксують у відомості ліквідації академічної різниці.

4.5. Особи, які мають іноземні документи про вищу освіту та яких приймають на навчання до Інституту, повинні здійснити процедуру їх визнання (нострифікації) в установленому порядку.

СХВАЛЕНО:

Вченою радою Інституту проблем моделювання
в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України
протокол від 31.12.2025 № 16

Додаток 1
Директору ІПМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України

аспіранта _____ курсу
спеціальності F3 Комп'ютерні науки

(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу перезарахувати мені навчальну(і) дисципліну(и) з попереднього місця навчання на підставі результатів, які були встановлені у зв'язку з здобуттям освіти

в _____
(Назва попереднього навчального закладу)
за програмою _____
(Назва програми)

1. Назва дисципліни:
2. Кількість кредитів:
3. Оцінка:

Я ознайомлений(а) з порядком перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін в ІПМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України.

До заяви додаю: _____
(назва документа, який засвідчує атестацію)

Дата

Підпис

Додаток 2
Заступнику директора з наукової роботи
ІПМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України

аспіранта _____ курсу
спеціальності F3 Комп'ютерні науки

(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу перезарахувати мені навчальну(і) дисципліну(и) з попереднього місця навчання на підставі результатів, які були встановлені у зв'язку з здобуттям освіти

в _____
(Назва попереднього навчального закладу)
за програмою _____
(Назва програми)

1. Назва дисципліни:
2. Кількість кредитів:
3. Оцінка:

Я ознайомлений(а) з порядком перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін в ІПМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України.

До заяви додаю: _____
(назва документа, який засвідчує атестацію)

Дата

Підпис